نامه به سردبیر

حضور داوطلبانه دانشجویان پرستاری در همه‌گیری کووید ۱۹: دانشجوی پرستاری یا پرستار زودرس

رقیه نظری*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی/ مهر ۱۳۹۹؛ ۲۰(۱۸): ۱۴۷ تا ۱۴۸

مقدمه

در هنگامه همه گیری کووید ۱۹، آموزش پرستاری با چالش‌های زیاد و منحصر به فردی روبرو شده است(۱). برخی از این چالش‌ها به دنبال تعطیلی کلاس‌های تئوری و عملی و برخی دیگر هم در روند استفاده از آموزش تلفیقی و مجازی، ایجاد شده‌اند. اما آنچه علت نوشتن این نامه شده است توجه به نقش ما در تربیت نسل بعدی ارائه دهندگان مراقبت است، در حالی که می‌دانیم نیاز مبرم به پرستاران در خط مقدم داریم. همه گیری کووید ۱۹ سبب افزایش مراجعه کنندگان و بستری شدن آنها در بیمارستان‌ها شده است. از سوی دیگر تعداد زیادی از پرستاران به این بیماری مبتلا شده یا به علت فشار کاری زیاد، شدیدا خسته شده‌اند. همه این‌ها سبب شده تا نیاز به نیروی کار پرستاری در خط مقدم مراکز درمانی ما همانند بسیاری از نقاط جهان(۲) به شدت افزایش پیدا کند. این واقعیت سبب شده تا مراکز درمانی با مجوز «ستاد کنترل همه‌گیری کرونا» از دانشجویان پرستاری دعوت به کار نمایند. تعداد زیادی از دانشجویان پرستاری در کشور همانند سایر مناطق جهان، در پاسخ به این بحران سلامتی وخیم و بی سابقه، به این دعوت لبیک گفتند و در کنار پرستاران، داوطلبانه مشغول ارائه مراقبت به بیماران شده اند. دانشجویانی که بطور معمول می‌بایست در بخش‌ها جابجا شوند و بیمارستان‌ها جوابگوی نیازهای یادگیری آنان می‌بود، الان خودشان پاسخ‌گوی نیازهای عملیاتی سلامت شده‌اند(۲). اما این منابع آماده کار، در حالی در خط مقدم مبارزه علیه کووید ۱۹ مستقر شده‌اند که شواهد اندکی از وجود برنامه‌هایی رسمی برای حمایت از آنها در این گذار کامل از دانشجویی به پرستاریِ حرفه‌ایِ تمام وقت در دسترس است(۳). نکته حائز اهمیت این است که اگر چه این تجربه داوطلبانه برای جبران بخشی از نیاز بیمارستان‌ها بسیار کمک کننده است و در رشد شخصیت انسانی، نوع دوستی و تجربه کاری دانشجویان، تأثیرگذار خواهد بود؛ اما بیم آن می‌رود که گذار زود هنگام این دانشجویان از دانشجویی به پرستاریِ حرفه‌ای، سبب تولد پرستاران زودرس و آسیب‌پذیر گردد. پرستارانی که شاید هنوز آمادگی کار در شرایط واقعی را نداشته باشند. پس باید همانند نوزادان زودرس، مراقبت‌های ویژه ای حین و بعد از تولدشان به عمل آوریم تا اطمینان حاصل کنیم که آنان به بلوغ طبیعی خود رسیده‌اند و توانمندی کافی برای زندگیِ حرفه‌ایِ واقعی را دارند. آنچه مسلم است، کووید ۱۹ چشم‌انداز آموزشی را تغییر داده است(۱). دست‌اندکاران باید در شرایط کنونی خود را برای پاسخ‌گویی به نیازهای آموزشی، سلامتی، ایمنی و رفاهی این دانشجویان آماده کنند. پیشنهاد ما آماده‌سازی دوره‌های تکمیلی و حمایتی، در قالب آموزش مداوم، مخصوص آنان است تا خلاء آموزشی به وجود آمده، آنان را در مسیر زندگیِ

* **نویسنده مسؤول:** دکتر رقیه نظری (استادیار) گروه پرستاری، دانشکده پرستاری آمل، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران. rnazari@mazums.ac.ir

تاریخ دریافت مقاله: ۹۹/۵/۱۱، تاریخ پذیرش: ۹۹/۵/۱۳

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-30]

حرفه‌ایِ آینده‌شان آسیب‌پذیر نکند تا آنچه را که آنان در این دوره از دست داده اند، بتوانند در آینده، با برنامه‌ریزی و اجرای صحیح، دوباره به دست آورند. در صورتی که این بسته پشتیبانی- آموزشی، مستحکم و مناسب تهیه گردد، می‌تواند علاوه بر تکمیل فرایند آموزش پاسخ‌گو، در سایر موارد اضطرار هم کاربرد داشته باشد.

منابع

1. Dewart G, Corcoran L, Thirsk L, Petrovic K. Nursing education in a pandemic: Academic challenges in response to COVID-19. Nurse Educ Today. 2020 ; 92: 104471.
2. Hayter M, Jackson D. Pre- registration undergraduate nurses and the COVID- 19 pandemic: students or workers?. J Clin Nurs; 2020.
3. Daly J, Jackson D, Anders R, Davidson PM. Who speaks for nursing? COVID- 19 highlighting gaps in leadership. J Clin Nurs. 2020; 29(15-16): 2751-2752.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-10-30]